

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 101.

CHICAGO, ILL., TOREK, 27. DEC. 1921.

LETO (VOL.) VII

Istakla dvakrat na teden,
Volja za celo leto \$3.00
Published every weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.
DE DE
ZA REBNIČO
IN PRAVICO.

AMERIKANSKE NOVICE.

DEBS OPROŠČEN.

Socialist Debs, ki je bil obsojen na desetletno ječo v zvezini kaznišnici v Leavenworth, je bil oproščen za božič in pomiloščen. Predsednik mu je odpustil ostalo kazni, katero bi moral še presedeti.

Takoj iz ječe je šel naravnost v Washington, kjer ga je sprejel predsednik Harding in generalni pravdnik. Debs se je izjavil, da njegovo pomiloščenje ni spremenilo njegovega prepričanja in da bo nadaljeval svojo propagando za socializem. Vendar toliko je upanja, da ga je srečala pamet in bodo dogodki sveta toliko vplivali na njegovo priletne možnosti, da bi spoznal prismo-darijo teorije, katero zastopa in da bo posnemal Trotzkyja, ki pravi, da "beži" s svojim boljševidom in da je popolnoma premagana, vendar se ne sme popolnoma udati, da se reši.

Predno bo deset let bo socializem stara šara, kakor je liberalizem. Samo glavna misel boljševidizma in socializma bo ostala, to je tista misel, katere oče je Lucifer v nebu: Non serviam! Ne bom ti služil, namreč boj proti Bogu in njegovi cerkvi. To pa bo ostalo. Zdjaj samo čakajmo, da bo kmalu nov nauk spodrinil socializem. Kako bo ime temu Luciferju, bomo pa videli. Morda bo Debsizem ali pa Kristanizem ali Zaventnikizem ali morda Zajcem ali Tribobčizem tega še ne vemo. En -izem bo in "oslizem" tudi.

NOVICE IZ JOHNSTOWNA, PA.

Johnstown, Pa. — Dne 9. t. m. je šel neki Slovák zjutraj na delo. Pot ga je peljala čez železniški tir. Zapazil je v temi neko stvar med tračnicami. Posvetil je in z grozo zapazil, da leži pred njim odtrgana človeška glava. Ne daleč od tam so ležali tudi drugi kosci ramesarjenga telesa človeka, katerega je nekaj minut prej povozil vlak. Truplo je bilo tako razmesarjeno, da so ga pobrali z lopato. Ponesrečenec je bil nek Rus.

Prav istega dne je pa nek drugi človek ubil svojo ženo in potem še samega sebe.

Delavske razmere so tudi tukaj skrajno slabe. Mnogo ljudi je brez dela. Kateri pa delajo, pa niti toliko ne zaslužijo, da bi si poskrbeli najpotrebnejšega, ker draginja je prav taka, kakoršna je bila, ko se je najboljše zaslužilo.

Tako se nam godi. Pri tem se mora pa človek nehoti vprašati: Zakaj se nam delavcem godi tako? Ali bi se ne imele že zdavnaj spolniti obljube takozvanih "delavskih voditeljev", da bo za nas toliko boljše, kolikor več bo socializma to je nevere in kolikor manj bo vere na svetu. Baj — kakor še vedno trdijo — bodo celo nebese nastala na zemlji, kadar bo socializem popolnoma zmagal in porazil vero. Če bi bilo to res, bi moralo biti danes boljše na svetu kot je bilo prej kedaj. Toda ali je sedaj boljše kakor je bilo kedaj prej? Tolikrat so se naši rdečkarji že bahali, koliko so veri škodili, kako je že malo vere na svetu, kako zmaguje socializem. Toda li ni čudno, pa bolj ko zmaguje za njih socializem, manj ko je tiste vere, o kateri trdijo, da zavira srečo na svetu, manj je zadovoljnosti in slabje se godi posebno nam delavcem. Toliko tisočim delavstva so vero že iz src iztrgali, pa kie je tista njih obliubljena sreča, katero prinaša nevera? Zakaj je ravno nas-

protno res, da je toliko hujše na sveti, kolikor manj je vere in kolikor bolj se širi brezverstvo?

Kje je toraj vzrok, da je na svetu vedno slabše? V veri gotovo ne. Uzroki sedanje socialne bede so povsem drugi. In vsak, komur niso rdeči voditelji še pameti zmešali, jih lahko pozna, ker jih čuti na lastni koži, in kake varalice in sleparji so socialistični voditelji in kako neumen in pomilovanja vreden je vsak, ki jim še zdaj vrjame, ko se je tako lahko prepričati o njih sleparstvu Zastopnik.

JOŽA AMBROŽIČ TOŽEN ZA \$10.000 RADI ZASRAMOVANJA.

Cannonsburg, Pa. — Pri seji društva Slovenske Narodne Podporne Jednote v Alexander, ki je samo predmestje mesteca Cannonsburg, septembra meseca, so imeli velik prepis. Seja se je vršila v rdečem Domu na Alexander. Joža Ambrožič je pred vsemi člani obdolžil tajnika Antona Hrstar, da je poneveril društveni denar. "Danes še ne povem vsega, toda samo toliko pa že danes rečem, da je naš tajnik poneveril moj mesečni asessment tako, da sem ga moral dvakrat plačati." Radi tega je šel Anton Hrstar Amrožiča tožiti in sicer za deset tisoč odškodnine, ker mu je s to izjavo škodil na dobrem imenu. Poleg tega je pa Ambrožič dosegel tudi še toliko, da Anton Hrstar ni bil izvoljen za tajnika še enkrat, kar je zopet njegova finančna in moralna škoda. — To poročilo posnemamo iz lokalnega časopisa Cannonsburškega.

EMA GOLDMAN IN ALEKS BERKMAN SITA RDEČIH NEBES.

Rdeča nebese morajo biti jak sladka celo za največje njegove apostole, kajti znana ameriška rdečakrica Ema Goldman in Berkman sta že zbežala iz teh ruskih nebes. Znamenito je, da je Ema krivonosa židovka, toraj s Trotzkyjem v "žlahiti", pa se ji je vendar prigabilo to rdeče nebeško veselje, za katero toliko deljujejo naši slovenski ameriški rdečkarji, da bi ta nebese pridobili še nam tukaj v Ameriki. Zakaj vlada ne pošlje Debsa in vse rdečkarje "cok in pok" tja v ta rdeča nebese k atatu Trotzkyju tega ne razume-mo?

"JAZ SEM GA POKVARILA."

V Detroitu, Mich., je stal pred sodiščem 26 letni samski sin neke udove Mrs. Slatyng radi tatvine in slabega življenja. Predno je pa sodnik izrekel obsodbo, stopila je pred sodnika jokajoča mati Charleya in rekla: "Jaz sem ga pokvarila sama kot otroka in ko je bil mlajši. Jaz ne on, zaslužim kazni! Prosim, gospod sodnik, dajte mi sina domov. Vidim, da sem veliko zagrešila, dajte mi priliko, da skušam popraviti! Naj gre sedaj domov z mano in ako materino srce sploh more še kaj doseči in popraviti, bom popravila. Vsaki mesec bom prihajala tu sem sporočat, kako se sin obnaša. In ako se mi ne posreči, ga poboljšati, prosim potem naložite pa meni kazni, katero nameravate sedaj naložiti mojemu sinu, kajti zaslužim jo!"

Sodnik je dovolil. Slovenska mati, ali ni to žalostna izpoved.

DELAVSKI NEMIRI.

V Pittsbure, Kans., je bilo pred prazniki nekoliko mirneje. Vendar razburiene žene so še pred kratkim

pokazale svojo moč, tako da se jim je morala poklicati na pomoč vojaška sila.

Ali so delodajalci neumni, če mislijo, da bodo z vojaštvom delavstvo zadovoljili. Dajte jim pravice in jesti, pa bodo danes mirni.

19. decembra so napadle premo-garski rov šte. 48 blizu Cherokee in bi bile vse razbile, ko bi vojaštvo ne prišlo o pravem času.

V Omahi, Neb., v ondotnih klavnica-h je prišlo pretečni teden do resnih nemirov. Več jih je bilo ranjenih.

SPOMINI NA ŠKOFA TROBCA.

Upravništvo nam je dalo še dva pisma Mil. g. škofa Trobca, katera nam je pisal nekoliko dni pred smrtjo.

Prvo je:

Rice, Minn., 8. dec. 1921.

Prosim pošljite \$15.25 na naslov kakor v priloženem pismu in izvolite poslati potrdilo poslanega denarja poslati na moj naslov. Vesele praznike.

James Trobec.

Drugo se glasi:

Rice, Minn., 12.—6. 1921.

Uredništvo "Edinosti". Ljubi g. urednik: —

Moja naročnina na "Edinost" je potekla v novembru 1921. Tu pošljem "check" \$3.10 ki plača od 1922. — Vam vošim prav vesele božične praznike in vesele in blagoslovljeno leto 1922. Listu "Edinosti" pa želim, da bi se razširil po slovenskih naselbinah v vsako hišo, ker se tako bori za našo sv. vero. Bog Vas blagoslovi! Vaš udani prijatelj

Jakob Trobec.

Zavrtnikov očka, ki so kakor se čuje lastnik "Proletarca", so se baje pričeli resno baviti s finančnim položajem, ki ogroža ubogega samosrajčnika Proletarca.

No, pa naš očka si že znajo pomagati. Pod komando imajo "Prosv.", katero podpira s svojimi žulji okoli 18 tisoč slov. trpinov. Sedaj pravijo naš "Felček", da bojo napravili skupno koritce, kjer bosta "Pro. & Prol." skupaj hrustala sladki korenček. No ja, če je pri organizaciji okoli 18 tisoč slepcev (?) potem se bo dalo vse narediti!

PROSVETA, GLASILO CHICAŠKE NADŠKOFIJE!

Kaj se menite, to niso mačkine solze! Poslušajte! Sedaj bo "Prosveta" že določevala in premeščala duhovnike po Chicaški škofiji, kje bo kak slovenski duhovnik župnik, in kako dolgo bo. Tudi bo "Prosveta" sedaj določevala, kaj sme kak duhovnik in kaj ne sme. Tako se je spravila na Fathra Ažbeta slov. župnika iz Waukegana in mu predpisuje, kako in kaj naj vodi svojo duhovsko službo. Potem je presenečila Chicaške Slovence z novico, da bo premeščila Fathra Zakrajška iz Chicago. — Pa recite če ni "Prosveta" res klerikalno glasilo. — Kako je to, da ga rdečkarji sploh naročajo. Da, da! Proletarec je prav pisal, ko trdi, da so vsi "svobodomiseljci" sami "zmešanomiseljci". — Mi smo to že zdavnaj vedeli, pa si nismo upali na dan, ker smo preveč gentlemani.

OGLASI V "EDINOSTI" SO NAJCENEJŠI.

RAZGLLED PO SVETU

IRSKA.

Narod je sit boja. Skrajni narodnjaki, ki žele samo popolno neodvisnost Irske, delajo z vso silo, da bi prepričali narod, da je boljše, da vstrajajo še nekaj časa v boju in dosežejo popolno svobodo, kakor če se sedaj zadovolje samo s koščekom svobode pa bodo primorani čez nekaj let nov boj začeti. Narod baje je v večini za mir. — De Valera ima prav: nobeno vprašanje ni rešeno dokler ni rešeno prav!

Ženske v pravosodni službi na Češkem. Pravosodni minister Dolansky je dejal v zbornici, da so se ženske dobro obnesle v pravosodni službi na Slovaškem, kjer je primanjkovalo moških moči. Tudi v občinski kontroli so ženske zastopane, tako da se vidi, da je pravosodna uprava v tem pogledu ženskam pravična. Minister je za to, naj se ženskam ne zapra sodnijska kariera, ampak predlaga, da morajo tudi ženske dovršiti vse tiste težke pripravljalne študije, da bi pokazale taisto zmožnost kakor moški.

Pravila čehoslovaške narodne cerkve objavil je "Vestnik ministrstva za šolstvo in narodno kulturo" pravila čehoslovaške narodne cerkve. Člen 1, ki govori o pojmu nove cerkve same, se glasi: "Čehoslovaška cerkev tvori kristjani, ki priznavajo nauke Jezusa Kristusa po tolmačenju prvih 7 cerkvenih saborov in nicejsko-carigrajski veroizpovedi in se ravna po tradicijah husitskega gibanja, ki povsem odgovarja duhu sodobne ljudske kulture." — Kakor se husitsko gibanje ne sklada z nicejsko veroizpovedjo, tako se tudi ne sklada z duhom sodobne ljudske kulture, katera teži za ujedinjenjem, ne pa za — verskim separatizmom, kakor leži to v bistvu husitskega sektantstva. V krilu čehoslovaške narodne cerkve bo kljub agitaciji našega presbiterja ostalo le omejeno število versko disorijentiranih ljudi.

NAD TISOČ NASELJENCEV PRIPUŠČENIH.

Za božič je predsednik Harding dovolil, da so spustili iz Ellis Islanda več kot tisoč naseljencev, ki so bili na Ellis Islandu in so čakali, da bodo deportirani, ker je bila svota njih narodnosti že prekoračena. Največ med temi je bilo Mažarjev. — Ej, Mažarji so "huncvuti." Znajo!

Cleveland, O. — Zopet — Cleveland — se bodete morda jezili Vam g. urednik je prav teško ustreči. Ako molčimo, se jezite, ako pa vedno pišemo, pa zopet zabavljate, da le Clevelandčani smo tako napredni. Vam povem da bomo zopet nastopili, in sicer z igro, katera bode zanimala "Mlade in stare". Katoliško društvo "Orel" bode igralo to igro in ste tudi iz Chicago povabljeni, da si jo pridete ogledat. Sklenili smo, da jo priredimo prav na prvi dan novega 1922 leta zvečer in sicer v Knavsovi dvorani, vsi dobre zabave željni naj pridejo, da tako že prvi dan začnemo veselo življenje. Toliko za danes. Se pa zopet kmalu vidimo, in Vam zopet povemo kaj je naš prihodni program. G. Opomba: — Ravno nasprotio! Ne huduiemo se, ker preveč poročate, temveč ker premalo. Želimo obilo zabave! — Poročajte kako ste se imeli. Urednik.

ŠIRITE LIST "EDINOST"!

KATOLIŠKI VESTNIK

KATOLIŠKE ŠOLE.

Father Cashin je duhovnik državnih jetnišnic v Sin-Sing New York države. Veliko let je že tam duhovnik in je veliko že skušal in videl med jetniki najhujše vrste. On pravi: "Med jetniki vseh najrazličnejših ver, s katerimi sem prišel v dotiko v ječi, sem videl, da je pomanjkanje prave verske vzgoje velik vzrok, da toliko žrtev pride v ječe. Izmed vsakih sto jetnikov jih je komaj kakih tri dobilo kako versko vzgojo. Med katoliškimi jetniki, kolikor jih je v ječi, sem našel, da jih je vsakih sto komaj pet obiskovalo farne šole." — To je lepo priznanje katoliškim šolam.

Posebno velika mesta dajo veliko zločincev. Tako samo mesto New York pošlje 60 jetnikov od vsakih sto v Sing Sing.

VSPEHI BREŽIČNEGA MISI-JONA.

Kakor smo že sporočili napravili so v Pittsburgu pri misijonu brezžično napravo, ki je nesla glas pridigarjev misijona iz cerkve po hišah, kjer koli so imeli primeren sprejemni aparat. Komaj dve uri po pridigi sta dobila misijonarja že telegonično sporočilo od dveh odpadlih katolikov, da bi rada z njima govorila. Pršla sta v župnišče, kjer sta povedala, da sta poslušala pridigo in hočeta popraviti svoje življenje.

POSVEČENJE NOVEGA ŠKOFA V CHICAGO.

Posvečenje Chicaškega pomožnega škofa se je izvršilo pretečni teden jako slovesno. Bilo je 6 nadškofov, 30 škofov in 40 monsignorjev in nekako 1000 duhovnikov navzočih. — Naš župnik Rev. K. Zakrajšek je bil častnim kapelanom škofu iz Toledo, Rt. Rev. Strichu.

Rev. John C. Smoley nam je poslal zopet zaboj North Dakotskih zajcev za Božič. Prav iskreno se mu zahvalimo in mu želimo, da bi mu Bog plačal s svojo milostjo, kar mi mi ne moremo. — Kako smo hvaležni našim dobrotnikom, ki se nias od vseh strani spominjajo z raznimi darovi, ki so nam dokaz njih navdušenja za dobro stvar.

— Zato, nasprotniki, le huduj-te se nad našimi vspehi! Narod vas bo sodil in obsodil, kakor vas že. — Vsem našim dobrotnikom pa prav iskreno Bog plačaj!

VAS DENAR

bo doma najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Mi računamo po najcenejšem dnevnem kurzu istega dne, ko prejmemo od pošiljateljev denar. Ob izidu te številke smo računali:

Za jugoslovanske krone:	
500	\$ 2.35
1.000	4.45
5.000	21.75
10.000	42.50
Za italijanske lire:	
50	\$ 2.75
100	5.10
500	23.50
1000	47.00

Vse pošiljatve naslavlajte na: "EDINOST", 1849 W 22nd St., Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St. Telephone Canal 98. Chicago, Ill.
ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Škof Trobec.

Tam v Minnesoti pri Sv. Štefanu smo položili v hladni grob pred dobrim tednom moža, katerega ime ne bo tako hitro pozabljeno ne med ameriškimi Slovenci, ne med katoliki sploh, zlasti pa ne v škofiji, kjer je deloval toliko let, s tolikim navdušenjem in s toliko požrtvovalnostjo.

Njegova smrt sicer ni prišla nepričakovano, kajti bil je že nad osemdeset let star. Vendar pa nas je vse napolnila z žalostjo, kajti škofa Trobeca je ljubil vsakdo, kdor ga je poznal.

Dolga, dolga leta je že, od kar je tukaj v Ameriki. Pripeljal ga je seboj Monsignore Buh, da bi mu pomagal pri težkem misijonarskem delu med Indijanci. Prišel je še kot dijak in je skončal svoje šole tukaj v Minnesoti.

Nadžkof Grace ga je posvetil v mašnika. Opravljal je več služb kot župnik, dokler ni dobil župnije v St. Paulu. Njegove zmožnosti, posebno njegova velika previdnost in modrost sta ga kmalu dvignila nad tovariši, da ga je nadškof Ireland naredil za generalnega vikarja nadškofije in nekoliko let pozneje, ko je umrl prvi škof škofije St. Cloud, ga predlagal kot najbolj sposobnega in najbolj zmožnega duhovnika za izpraznjeno škofijsko mesto. St. Cloud je bila takrat še zelo majhna in revna škofija. Veliko dela je čakalo mladega in navdušenega škofa Trobeca. Vendar ni se ga strašil. Krepko je prijel za krmilo in vodil svojo škofijo, da se je kmalu začela bujno razvijati.

Toda pred nekako desetimi leti, kmalu ko je praznoval svojo zlato mašo ali petdesetni svoj jubilej mašništva, lotila se ga je neka bolezen na nosu. Kakor nam je pisal, bil je prepričan, da se ga je prijel rak. Ustrašil se je te bolezni, vendar udal se je v voljo božjo in začel misliti, ako bo ta bolezen napredovala, ne bo dolgo in njegovi dnevi so šteti. Ta bolezen in pa želja po miru, kjer bi se lahko posvetil osebnemu posvečenju in molitvi in službi Bogu, ga je nagnila, da je zaprosil za pokoj Sveti Oče so mu dovolili, ko jim je povedal razloge. Nadškof Ireland ga je silno nerad spustil s svoje bližine.

Ko je prišel v pokoj, se mu je pa bolezen na nosu kmalu popolnoma pozdravila. Zdravnik v St. Paulu ga je ozdravel. Vendar vendar temu se je pa čutil srečnega v mirni slovenski naselbini-med svojimi rojaki, kjer je opravljal redno božjo službo ondodnim rojakom. In tu ga je našla smrt, ki mu je odprla vrata k Bogu, katerega tako zvesto služil v življenju.

Škof Trobec je krasen zgled kakor za duhovnika, tako za nas lajke. Njegovo navdušenje, njegova gorečnost za zveličanje duš, njegova velika in požrtvovalna ljubezen do Boga in do bližnjega, njegova gorečnost za sveto cerkev, se sveti kakor jasna svetla zvezda iz celega njegovega življenja in vabi tako mično, tako vabeče za seboj vse duhovnike, ki so poznali tega moža.

Njegova odločna moč, s katero je sledil svojim vzorom, s katero se ni strašil nobenega truda, nobenih težav, nobenih zaprek v spolnovanju svoje naloge življenja v spolnovanju svojih stanovskih dolžnosti, pa govori glasno pridigo vsem katoliškim možem! — za njim! Može, enako!

* * *

Škof Trobec je nova svetla zvezda na obzorju slovenskega naroda v Ameriki. Ako se oziramo nazaj v našo zgodovino, od našega Baraga do sedaj, do škofa Trobeca, vso vrsto naših velikih mož, ki so prihajali sem v Ameriko, koliko svetlih in jasnih zvezd svetli na tem obzorju, da smo lahko ponosni nanje! Pet škofov smo dali Ameriki, Baraga, Vrtina, Mračka, Stariho in Trobeca. Dali smo več Monsignorjev, dali opata Ločnikarja, dali primeroma lepo vrsto gorečih misijonarjev, ki so toliko storili za uboge Indijance.

Da katoliški ameriški Slovenci smo ponosni na te svoje velmože!

* * *

In pri vsem si pa upajo priti naši ubogi duševni in moralni polomljenčki, kakor so uredniki naših rdečih listov, in si upajo stopiti pred narod in trditi, da duhovniki niso ničesar naredili za svet, da je katoliška cerkev s svojo duhovščino samo v nesrečo svetu, da so duhovniki "trotje" človeške družbe in druge enake nesramne trditve.

Vprašamo te urednike, pa pokažite vi v svojih vrstah, kakšne može ste vi dali Ameriki? Imate li samo enega velikega rdečega moža, na katerega bi mogel biti cel narod ponosen? Imate enega, ki bi bil res kaj storil dobrega in velikega za narod in za to doželo, ali vsaj za lastne svoje rojake? Pa ga pokažite, če ga morete! Imate vsaj enega moža; ki bi bil med ameriško publiko spoštovan in čislán, da bi vsled njegove čislani Amerikanci tudi narod kakor imamo mi katoliški Slovenci svoje može?

Nimate nikogar! Da, iz vaših vrst se polnijo ječe, norišnice in beznice.

Nihče tega utajil ne bo...! Lahko pridemo z dokazi...

* * *

Zato pa mi, ameriški katoliško zavedni Slovenci sicer žalujemo nad tem novim grobom našega velikega rojaka, pionirja civilizacije in prosvete, nad tem velikim možem, ki je proslavil naše ime v Ameriki, da bo ostalo neizbrisno v zgodovini ameriškega naroda, vendar smo ponosni na ta grob! Grob škofa Trobeca bo naš ponos! Na ta grob bomo romali, da se bomo navduševali za velike ideje, katere so oznanjali ti može, kakor je škof Trobec.

Umrl je škof Trobec, toda njegov duh pa bo živel med nami. Njegov vzgled pa bo še dolgo svetil kakor slovenski duhovščini, tako nam svetnim ljudem lajkom in nas bo navduševal, da bomo rekli: vera, ki rodi može, kakor je bil Trobec je prava vera! Ideali, za kakoršne je delal in trpel mož, kakor je bil škof Trobec, morajo biti pravi ideali. Tudi mi se jih bomo oklenili, tudi nam bodo zvezda vodnica v našem življenju, mišljenju in delovanju.

Ne, ni naš duhovnik "prok... f..." temveč to je mož blagoslova, mož sreče za človeštvo, to je največji in edini pravi prijatelj človekov na zemlji, to je edini pravi vodnik, ki edini more pripeljati posameznika, kakor cel narod k srečnemu življenju in srečni večnosti. Za njimi bomo šli!

* * *

Škofu Trobecu: Večni mir in pokoj!

Slava pa naši slovenski duhovščini v Ameriki, ki je naš narod tako proslavila med drugimi narodi. Slava stanu, ki nam je dal toliko može in tako proslavil naše narodno ime!

Slovenska duhovščina, ponosni smo na te!

Iz slovenskih naselbin.

Chisholm, Minn. — Društvo Sv. Imena (H. N. S.) je imelo sejo 12. decembra v ljudski knjižnici. Ta seja je bila zanimiva, ker je pristopilo 30 (trideset) novih članov v društvo in sicer sami mladi fantje. Ako bo društvo H. N. S. tako napredovalo, se bode tudi fara sv. Jožefa kmalu povzdignila. Samo treba bi nam bilo nujno, ko bi imeli svojo dvorano ali farni dom. Ravno tako tudi bi nam bila potrebna katoliška šola. Toda v sedanjih razmerah si ne moremo misliti, da bi započeli tako veliko delo. V naši sosedni naselbini Hibbing imajo pa večjo korajžo. Kakor je že znano se bode cela naselbina Hibbing preselila na novi prostor. Preselili so že večino hiš in drugih poslopij in sezidali krasno novo mesto znano pod imenom South Hibbing. Tako je prišla vrsta tudi na cerkev Presvetege Zakraamenta. Imeli so farni shod pred par dnevi in so sklenili, da bodo kupili celi "blok", kjer bodo postavili novo cerkev župnišče, šolo in veliki dom z dvorano. Dom bo lastnina Kolumbovih Vitezov. Cela štiri prava je preračunjena, da bo stala pol milijona dolarjev. Zares bode to vse nekaj velikega in krasnega, kadar bo vse gotovo. Z delom bodo začeli spomladi. Hibbing je znan tudi pod imenom "The richest Village" — najbogatejša vas na svetu. Zanimivo je tudi to, da je v tej najbogatejši vasi na svetu za blagajnika v vaškem odboru Slovencev, dober katoliški fant, Mr. John Golob. On ima v rokah vse vaše finance, katere niso male, ker Hibbing dobi samo davka 2 in pol milijona dolarjev na leto.

Tako sem Vam skoro nehoti opisal nekoliko Hibbing. Sedaj pa moram iti nazaj na Chisholm.

Kakor lansko leto tako smo tudi letos imeli o Božiču polnočno sv. mašo, katere se Slovenci kaj radi udeležujejo.

H koncu vošim vsem čitateljem Edinosti vesele božične praznike in zadovoljno novo leto. Tebi "Edinost" pa mnogo novih naročnikov. Poročevalec.

Argo Summit, Ill. — Cenjeni g. urednik: — Sprejmite prosim tudi iz naše raztrešene Argo-Summitske naselbine par vrstic. Pred vsem je moja dolžnost da se Vam zahvalim v imenu cele naselbine za trud, ki ste ga podvzeli da so tukajšnji rojaki zamogli opraviti svojo versko dolžnost za sv. adventni čas. Pobožnost se je vršila zadnje sobote večer in nedeljo jutro t. j. 17. in 18. dec. Udeležba je bila še precej povoljna ako se vzame stvar kakoršna je, da je bil to pot prvič slovenski duhovnik v tej raztrešeni naselbini. Seveda pripomniti moram, da je marsikoga zadržalo slabo vreme in sneženi zameti od te pobožnosti. Zameti so meli, kakor bi hoteli vso Argo zakriti s svojo belo odejo. Če bi bilo ugodno vreme bi bila vdeležba najmanj štirikrat tolika kakor je bila, kajti v tukajšnji slov. naselbini živi nekako nad sto slov. in hrvatskih družin. Samo raztrešeni so eni daleč okoli po deželi. Gotovo je, da bo prihodnjič udeležba mnogo večja, kajti seme božjih nauk, ki jih vsejal mednas preč. g. Father Blanko ne bojo ostali brez sadu. Vsi upamo da ako ne bo mogoče preč. g. nas obiskati preje, da nas gotovo obiščejo v postnem času, da bomo

dobili zopet tako priliko opraviti svojo dolžnost za sv. velikonočni čas.

Marsikaterega Slovenca je ganilo do srca, ko je videl da je slovenski duhovnik frančiškan prišel med svoje raztresene rojake in jih zvalil skupaj k mizi Gospodovi. Mnogo rojakov danes drugače misli, kakor je mislilo poprej. Ljudstvu se odpirajo oči in sedaj vidijo svoje prijatelje in sovražnike v čisti pravi luči. Leta in leta se je sejalo med nas duh brezverstva, vendar zastoj vsi spisi brezverskih časnikov ki so kar tekmovali v zadnjih časih v svojih gonjah proti krščanstvu in njegovim naukom.

Zato pa rojaki, začnimo na novo in oživimo med seboj duh krščanstva, v katerem so nas vzgojile naše slovenske matere in očetje. Na to pot krčimo, pa bomo srečni in veseli že na zemlji in tudi nad zvezdami bo nas čakal prestor in plačilo za naše dobro delo, ki ga bomo vršili med seboj.

Konečno me veže dolžnost, da kar najtopleje priporočim rojakom v naši naselbini naše najboljše slovenske liste v Ameriki in to so: "Ave Maria, Edinost in Glasnik Presv. Srca Jezusovega." Ti listi so listi pravih naukov in so v boju za pravico in resnico in zato je tudi vsakega dolžnost, da podpira te liste, jih naroča in širi med svoje prijatelje in znance. Tako nastopimo, pa bo sovražni duh brezverskih listov kmalu pojenjal med nami.

Ob koncu mojega dopisa Vas dragi urednik in Fathra Blankota prisrčno pozdravljam in se iskreno zahvaljujem za Vaš trud. Želim Vam in vsem čitateljem in naročnikom lista Edinosti vesele praznike in srečno novo leto!

Poročevalec.

Willard, Wis.—Zahvalim se Vam za Vaš trud, ki ga imate pri Vaših lepih listih. Tudi jaz rada berem. Posebno "Edinost" se mi jako dopade, ker krepko in odločno pove vsakemu, kar mu gre in se prav nič ne boji. Tako je prav. Če se nasprotniki ne bojijo nas katolikov žaliti, kaj se bomo mi bali braniti se? Le mevžasti ne smemo biti! Zato pa rada porinem Edinost komu v žep in pravim: "Na! Beri, da boš videl kako odločno in resnično pove vsem tistim rdečim povžkom!" Le še naprej tako odločno! Saj ne bo brez vspeha. Kaj mislite, da se Vas nasprotniki ne boje? Ko bi se Vas ne bali, bi Vas pa ne napadali! Bog in Marija naj Vam pomagata.

Sedaj pa še to!

Veliko se piše o Arbuklu. Do sedaj se je pisalo le tako bolj, da ga ne umoriti. In jaz mislim, ko bi bil on res kako nedolžno dekletko pokvaril, bi ga že zdavnaj oprostili. Toda Virginija Rappe s kakšnim delom se je pa pečala? Takšno je plačilo do-

bila, kakoršno delo je delala. Če tega plačila ni bila vesela, se ji ne more pomagati. Ako bi ji bil Arbukle res krivico storil, zakaj ni pa kričala na pomoč? To naj bi bilo vsem ženam in dekletam za zgled, da bi bile modrejše. In ko bi bila Virginija Rappe grda in revna, bi se tudi za njo nihče ne zmenil. Ker je bila pa lepa in bila igralka, ji nihče tega ne zameri. Enkrat pa more biti vsega konec. Njega bi naj obsodili in kaznovali radi pohujšljivih iger ne pa zavoljo njene smrti. Moški spol je že tako k slabemu nagnjen in dostikrat se prigodi, da najboljši mož in modrejši se v priložnosti zaplete, spodtakne in pade. Vendar ga ni zavoljo tega precej obsesiti. Kaj pa naj bi od Arbukla pričakovali pametnejšega, ki je bil že tako in tako ločen od svoje žene? Ta slučaj, ki se je v javnosti toliko obravnaval, je gotovo silno veliko ljudje po Ameriki pohujšal. Najbolje bi bilo, ko bi svoje premoženje razdal sedaj, da popravi z dobremi deli, kar je zagrešil s slabimi. Greh ostane greh, pa naj ga stori kdorkoli in kazen za greh je smrt. To je pokazal zgled nesrečnega dekleta Rappe in to naj bo resno svarilo vsem dekletam in ženam. More se nekaj časa skrivaj ga doprinašati. Slednjič pa Bog poseže vmes in kazen pride. Neža Seliškar.

Cleveland, O. — Pogreb umrlega Alojzija Zakrajšek iz Collinwooda, se je izvršil iz cerkve Marijinega Oznanenja. Pogrebne obrede je izvršil njegov stricnik, Rev. Ant. Bombač, kapelan iz Newburga, ker je bil pokojnikov brat, Rev. K. Zakrajšek zadržan na pogrebu škofa Trobeca. Pogreba se je udeležila vsa družina. Iz Chicage sta prišla k pogrebu brat Albin in sestra Ana. Njegova mati iz Chicage radi bolezni ni mogla na pogreb. Naj v miru počiva!

Forest City, Pa. — Ker se je dopisnik iz Forest City že nekaj zakašnil in ga že več tednov ne vidimo več v "Edinosti", mi pa komaj čakamo kakega sporočila v tem listu, ki je najbolj razširjen po Forest City, naj Vam jaz spročim malo novic od tu.

Pred dvema tednoma je bila odpeljana v bolnišnico v Carbondale Marija Zidar. Srečno je prestala težko operacijo in zdaj se že zdravi doma. Upamo in želimo ji, da bi kmalu popolnoma okrevala.

Tudi bela žena smrt je prišla med nas in vzela nam je priljubljeno dekle Ana Conta iz Wandlinga, dne 11. decembra staro 17 let. Bolna je bila samo 6 tednov. Žaluje za njo njena dobra mati, oče, brat in dve sestri. Da je bila rajna res priljubljena, je pokazal njen pogreb. Skoraj polna cerkev žena in deklet je bila. Članica je bila Marijine družbe in dr. Sv. Ane. Obe društvi sta ji darovala lepe vence. Pogrebne pobožnosti je opravil Rev. V. Mihelič in napravil jako lep govor v cerkvi. 4. 5. in 6. decembra smo imeli tukaj 4ournno pobožnost. Vodil jo je novodošli Father Zamanj. Veliko ljudi se je udeležilo te pobožnosti vsaki dan in večinoma so vsi pristopili k sv. zakramentom. Lep je bil sklep zadnji večer, ko je bila procesija po cerkvi v Najsvetejšim. Vsi otroci so se je udeležili v belih oblekah. Zelo smo bili veseli tega. Pa se bolj bi bili, ko bi bili vsi farani zopet skupaj, kakor smo bili pred leti, kar pa do sedaj še ni, žalibog. Lepši in boljši bi bilo za župnijo, ko bi bili vsi farani združeni in edini.

V JANUARJEVI

številki "Edinosti" bomo začeli priobčevati

krasert in jako zanimiv članek, katerega je

spisal za "Edinost" v Ameriko došli Rev. J. Trunk, sloveči pisatelj knjige "Amerika in Amerikanci", in po vsej Ameriki dobro poznani gospod, ker je že dvakrat prepotoval skoraj vso Ameriko in obiskal vse naselbine.

Spis je skrajno zanimiv. Rojaki, naročite se na "Edinost", da boste čitali ta spis.

Vendar v imenu svojem in v imenu vseh, ki še niso prišli nazaj, naj povem, da veliko mož ne bo prišlo nazaj, dokler ne bodo vedeli pri čem da so. Oni so se potegovali za pravico in resnico in ne za svojo čast in ne za svoj osebni dobiček. Dal bi Bog, da bi se še to doseglo.

V nedeljo, 10. decembra je bil shod v Muhičevi dvorani, kjer so Father Zamanj veliko zanimivih stvari povedali od vojne v stari domovini in so prosili, ako bi jim mogli kaj darovati za otroške in mladinske domove v stari domovini. Nekatera društva so že storila svojo dolžnost in upam, da bojo še druga. Govorili so še Father Mihelič, Mr. Končar, M. Muhič, Mr. Osolin in nazadnje Mr. Dečman, ki je pa tako govoril in goreče prosil darov, da je Father Mihelič rekel, da bo v nedeljo mesto njih pridigal. Father Zamanj so naredili jako lep utis na vse farane in smo jim radi pomagali ko so nas prosili za to plemenito stvar. Vošim vsem naročnikom in sodelavnikom "Edinosti" vesele praznike in srečno novo leto! Posebno pa tukajšnjim Forest Cityskim.

Večletna naročnica.

Chicago, Ill. — V Edinosti št. 94 je bil priobčen članek o Slovenski Trgovski in Obrtniški Zvezi. V tem članku se je reklo, da ni bilo prav, da se je ustanovna seja vršila v tuji dvorani, mesto v naši cerkveni.

Na redni mesečni seji S. T. & O. Z., dne 5. decembra, se je sklenilo, da se to zadevo pojasni sledeče:

Na prvem sestanku slovenskih trgovcev in obrtnikov, ki se je vršil dne 13. novembra, je bila za ustanovno sejo predlagana Slov. Cerkevna dvorana. Toda vsled pojasnila od več strani, da je dvorana radi večerne šole, pevskih in drugih vaj vedno polna, se je sklenilo, da se ustanovna seja vrši v Bulsišovi dvorani, ki je najbolj pripravna.

Toliko v pojasnilo.

Za Slovensko Trgovsko in Obrtniško Zvezo:

Frank Grilly, predsednik;
John Gottlieb, tajnik.

Steelton, Pa. — "Prosveti" in "Glas Naroda":

Prišla nesramna je teta "Prosveta", da bi še v Steeltonu bila sprejeta. Rekli pa vsi smo ji: "Hodi se prat! Kažar boš čista, pa pridi vprašat!"

Od tega tri leta so dolga minila Teta "Prosveta" je nas pozabila. Mislili smo, da že tete več ni. Vendar pa vidimo, da še živi.

Vendar Steeltonski Slovenci se vsi ponosimo umazanih listov da mi sem k nam ne dobimo.

Če po nesreči kak kužek le pride od kod

Hitro pokažemo vsi mu na gnojnico pot.

Grdi tud kužek iz New Yorka laja ker njemu že tudi slabo prihaja. Pameten človek ne bere ga več Njegova je glorja med nami vsa preč.

Zato pa "Glas Naroda" in pa "Prosveta" med vsemi Slovenci sta grdo preklela.

Kdor med Slovenci le malo poštenja ima

Vsak pljuje na grda ta lista oba.

John Benkovič Jr.

Prosim, da bi dali to pesmico v Edinost in ne v koš. Prosim, če je kak pomota pa mi jo popravite. Jaz sem Vaš najmlajši dopisnik za Edinost.

John Benkovič.

Dragi John: — Kako vidiš sem dal Tvoje pesmico v Edinost, kakor si želel. Me jako veseli, da si se lotil tega. Vidi se, da imaš talent. Priporočam Ti, da veliko čitaš razne slovenske pesnike. Ker si Ame-

rikanec in znač angleško, kupi si kako knjigo o "Poetry", kjer boš dobil vsa navodila, kako se pesmice skladajo. Le še kaj piši.

Urednik.

SLOVENSKIM DRUŠTVOM IN ODSEKOM!

Decembreske seje in konvencije naših društev so najvažnejše. Na njih se rešujejo tudi vse izvanredne zadeve in prošnje.

Ne pozabimo o tej priliki naše stare domovine, iz katere prihaja vedno več bolestin in obupnih klicev. Povojne zle posledice je vedno bolj tlačijo, brezvestni elementi jo tirajo siloma v pogubo in pogin, suša ji je uničila vse pridelke in rev-

nejšim slojem grozi zopet — kruta lakota... Pri vsem tem pa še povojna razdivjanost in skoro občja posirovelost. Kar čudno je, kako naš narod vse to tako junaški prenaša — Mi, ameriški sorojaki pri tej nesreči naše stare domovine ne smemo in ne moremo ostati prekrizanih rok! Ljubezen, ki jo je Stvarnik sam zasadi v naša srca, se ne da zatajiti. — Pomagajmo, kjer moremo!

In ravno mi lahko prav mnogo storimo! Rešimo stari domovini njeno — deco! Zgradimo ji — mladinskih domov, kjer se bo vsa skvarjena in zanemarjena in ogrožena deca z umno in ljubeznivo vzgojo spet navrnila k poštenemu in deloljubnemu življenju.

Ze lepa vrsta društev je na svo-

jih decemberskih sejah odglasovala večje svote "Društvu za mladinske domove." Bratska društva, posnemajte!

Ne cepimo letos svojih podpor v druge namene!

Letos veljaj za vsa slovenska dru-

štva v Ameriki geslo: Na delo za preroditev domovine! Vse za ubogo osirotelo in zapuščeno deco v Sloveniji! Na delo za mladinske domove!

"PODPIRAJTE MLADINSKE DOMOVE!"

SLOVENC! POZOR!

IZ URADA

slovenskega stavbinskega in posojilnega društva "Slovenski dom"

se tem potom slavnemu Slovenskemu občinstvu uljudno naznanja, da bo izdana 54 nova serija prihodnji torek zvečer v Cerkvni dvorani dne 3. januarja 1922.

Delnice se lahko vzamejo pa tudi na domu **TAJNIKA JOS. ZUPANČIČA, 1824 WEST 22ND PLACE.**

Vabljeni ste vsi, kateri še niste pri tem koristnem društvu, da si vzamete delnice, kar bo le v vašo korist.

Društveno premoženje znaša \$210,000.00.

Frank Grill, predsednik.

Louis Duller, podpredsednik.

Jos. Zupančič, tajnik.

John Terselich, blagajnik.

Društvene seje se vrše vsaki torek večer.

SREČNO IN VESELO

NOVO LETO 1922

želi vsem svojim klijentom in prijateljem ter tudi ostalim rojakom,

BANČNA IN POTNIŠKA TVRDKA

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK.

70 — 9th Avenue,

New York City.

FRANK TOMAŽIČ

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo salato olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in se prepričajte!

1858 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajalno Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6107 St. Clair avenue,

Cleveland, Ohio.

Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik listov "Edinost", "Ave Maria" in "Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi kupite letošnji "Koledar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postregel.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6017 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

DR. J. V. ŽUPNIK.

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair avenue in Corner E. 62nd Street, nad Sloven. Banko. Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

Hiše in farme.

Prodajava hiše v različnih krajih mesta in farme v Illinois, Ind., Michigan, in Wisconsin. Zavarujeva hiše, pohlštva in avtomobile. Izdelujeva notarska dela za tukaj in za stari kraj. Pošiljava denar v staro domovino. Pregledujeva abstrakte in druga te vrste dela. — Prodajava bonde in mortgage.

MLADICH & VERDERBAR,

1334 West 18th Street,

Chicago, Ill.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank Schonta, lastnik.

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in oglejte razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, gladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znanцу za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street,

Phone: Canal 5190.

Slovenskim cerkvenim zborom, kakor tudi slovenskim farnim šolam in vsem ljubiteljem slovenske narodne cerkvene pesmi sporočamo, da imamo v zalogi veliko

Novo pesmarico,

katero je izdal Mr. Matej Holmar, organist cerkve sv. Vida v Clevelandu, eden izmed najboljših naših muzikov v Ameriki pod naslovom

SLAVA BOGU.

V tej zbirki je izdajatelj izbral 251 najlepših slovenskih cerkvenih pesmi za razne dobe cerkvenega leta in za razne cerkvene praznike in druge cerkvene potrebe. Za navadne naše cerkvene zборе ni treba nobenih družih pesmaric ali knjig ali not za veliko let, ako imajo to knjigo. Za vsako potrebo imajo na izbiro dovolj pesmi v tej pesmarici.

Naroča se pri nas in stane \$2.00 vezana.

KNJIGARNA AVE MARIA

1849 W. 22 Street

Chicago, Ill.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

"Tako je", pravi Pavel bolj sam zase. "Na eni strani: sužnji, žene, zakoni, gladijatorji in priprosto ljudstvo, — na drugi pa surova samovoljnost, pohlepno vživanje, brutalna sila — neprizanesljiva, neizprosljiva, nikomur odgovorna, kakor da bi bili to sami bogovi." To je kar polni na zemlji omikane in barbare, — gornje in spodnje plasti človeštva. Kakor daleč se razprostira spodnja plast, kakor temelj, tako daleč se skuša vleči na njo gornja kakor mora, jo duši in davi, pusti jo umirati, a ne umreti, ker jo rabi. Skušna pa v njenem srcu zatreti vse, kar je človeškega, kar je uzvišenega, kar jo razlikuje od živali, da jo lahko zlorabi in izsesava. Vsak dan se mi odkrivajo stvari, dragi mi prijatelj in rojak, ki mi napolnjuje srce s žalostjo in zaničevanjem do takega svetovnega reda, v kakršnem živimo."

Na to mu natančno pove zgodbo Tela in njegove žene, kakor tudi o Benigni in o njeni požrtvovalnosti za njegove drage in ganjen nadaljuje: "Zato, moj prijatelj, mi ne more ničesar dati večje tolažbe in mi v celem življenju ne more napraviti večjega veselja, kakor tvoja misel o prihodu Boga na zemljo, ki bo zopet dal temu nesrečnemu in razdvojenemu svetu trdno, dobro podlago, obliko in podobo. — Kakor je drzna tvoja trditv, vendar se mi zdi popolnoma verjetna — najbrž zaradi tega, ker je človeštvo take pomoči skrajno potrebno. Mi ne hitimo še le k prepadu, ampak ležimo že pokopani v njegovi ostudni globočini, plen peklenskih strasti, katere z nami uganjajo, kakor pravi demoni, svojo nečastno igro. — Pravim verjetna. Oh, če je Bog sploh, ali se nas ne mora usmiliti? Ali ne bi bilo res Boga vredno delo, pomagati nam iz tega brezdnega, ublažiti strahote in krivice našega življenja, ter nas poučiti o tem kar ima priti, kakor je učil Sokrat. — Ali naj to sladko upanje ostane vekomaj le krasen san, lirična iznajdba po uzvišenem hrepenenju človeške duše — ali pa iznajdba novega hudica, ki bi mučil najboljše ljudi sedanjega časa s takim mamilom?"

Mladi mož je govoril vedno z večim navdušenjem. Pogledal je v globokoumne oči svojega prijatelja, ki ga je odobroval prijazno gledal. "Gotovo ne", donelo je zmagonosno iz ust Atenjana. "Čas mora biti že blizu!"

"S teboj, moj prijatelj, bi hotel prepotovati celi svet in iskati znamenj, ki morajo naznanjati ta velik dogodek, — kar si si tudi ti izbral za nalogo. Morda tudi mene čaka tukaj delo. Recimo, da je že tako božansko bitje in to bitje se bi nahajalo tu v tej dvorani z nami in bi bilo vse to videlo in slišalo, kar sva videla in slišala midva, povej mi, Dionizij, — ki se razumeš v to, kaj bi ono o vsem tem mislilo? Ali se mu bi to dopadalo, da bodo vrgli tega sužnja konju ali pa ribam v hrano? Katera je tu vodilna, odločilna misel? Kdo obeh je več vreden: človek ali žival? Sodeč po tem, kar se godi tukaj dan na dan, moramo reči, da stoji žival na višji stopinji kakor človek, ker ljudje padajo ko žrtve živali. Sicer pa, če bi se ozirali le na surovo moč, potem stoji žival nad človekom in konj Sejan ali velikanski slon bi mi moral biti ljubši in bi ju moral ceniti višje, kakor svojo mater in sestro. — A ne samo o tej premoči živali sem hotel govoriti, tudi o tem, kar v nas živi in kar dela veliko notranjo razliko med ljudmi. Kolika razlika je med obema cesarjema! Koliko razlika med strastno Julijo, ženo Tiberija, in uzvišeno Antonijo, vdovo njegovega brata Druza? O enih lahko rečemo; oni so zmogli vsega hudega, a prav nič dobrega, o drugih pa ravno nasprotno. Kaj dela te dobre, one pa slabe? Rekel boš: 'Eden sledi svojemu dobremu nagnjenju, drugi pa slabemu!' Odkod to? To ni vse eno za kaj se odločim, če imam pravico odločiti se. Če se n. pr. dva smrtno sovražita, iz tega še ne sledi, da imata oba pravo in sicer enako pravo streči in drugemu po življenju. Moč sama še ni, ki bi mogla odločevati. Slabejši ni popolnoma in brez usmiljenja izročena samovolji močnejšega. Zunanji sili namreč stoji nasproti notranja, duševna moč, človeška svobodna volja. Povej mi, Dionizij, če bi to veliko božansko bitje, katero pričakuješ, stalo med nami, ali se mu bi to dopadlo, ako bi videl, da kdo svojo prosto voljo rabi zato, da drugemu stori dobro, mesto da ga pritiska in uniči?"

"Veliko učitelj se je že bavilo s temi vprašanji", odgovori Atenjan, a nobečen ni še prišel k boljšemu zaključku, kakor je tvoj, moj prijatelj. Zdi se mi, da bi govorilo to uzvišeno bitje, ako bi stalo med nami, takole: 'Vsi ljudje ste bratje in določeni, da eden drugemu pomagata, ne pa da se uničujeta.'

Kakor blisk se je razjasnilo za trenutek obličje poslušavca. Jasno, v dnu srca segajoče je pogledal svojega prijatelja, potem pa rekel urno in resno: "Toraj moram delati."

Oba sta pristopila k zaročencema. "Benigna, ti si bila velikodušna do mojih, je toraj prav, ako ti vrnem milo za drugo sedaj, ko te je tvoj upor proti volji cesarja vrgel v tako žalosten položaj. Tiberij je dovolil, da lahko tudi kdo drugi zajaha tega izbranega konja; morebiti vaju reši to dovoljenje."

Obrne se k sužnjem ob mizi: "Ali je med vami kdo, ki bi se upal zahajati Sejana, namesto Klavdija?" vpraša jih glasno.

Vsi molče. "To bo veliko, častno dejanje!" Nihče ne odgovori.

"Dobro, ako noče nihče drugi, sem pripravljen jaz sam", nadaljuje s krepkim glasom. "Mojster, prosim zapomnite si in sporočite cesarju, da vitez Pavel Emilij Lepid, vnuk ekstriumvira, prevzame nalogo, namesto sužnja Klavdija, ako bo ta potem prost."

Nato je zapustil z Dionizijem dvorano hitrih korakov. Benigna se je pa vsled te nanadne vesti vnovič še globokeje onesvestila. Nadzornik sužnjev je pa stal kakor pribit in debelo gledal za odhajajočima, dokler ga ni glasno razpravljanje sužnjev priklicalo k zavesti.

Ko sta mlada moža stopilo v impluvij, dobila sta tam Avgusta z njegovim spremstvom. Imperator se je ravno zabaval s tem, da je trosil ob bližini vodometna golobom drotinice. Dve dami sta ga malomarno opazovali. Ena je bila glasovita Livija, kljub njenih let še vedno zanimiva, prijazna in častitljiva, ki je naklonjenost svojiga soproga izrabljala v svoje namene — in Julija, druga soproga Tiberija, katero je sovražil iz dna svoje črne duše, ker je moral zaradi nje zavreči Livijo, edino žensko bitje, katero je kdaj ljubil. Še sedaj je nosila Avgustova hči sledove nekdanje lepote. Njeno lice je bilo skrajno skrbno rudeče in belo pobarvano tako, da je izgledala vsaj za petnajst let mlajša, kakor je v resnici bila.

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25, K. S. K. J. V CLEVELANDU, OHIO.

V društvo se sprejemajo člani od 16. do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za \$250, \$500 in \$1000 smrtnine. Društvo plačuje \$7 na teden bolniške podpore. V mladinski oddelek se sprejemajo otroci od 1.—16. leta starosti. Dr. zboruje vsako 1 nedeljo v mesecu v Knau-sovi dvorani. Assessment se plačuje samo na seji, od 10 ure dopoldne do 4. ure popoldne. Vsa nadaljna pojasnila dobite lahko vsaki čas pri društvenih uradnikih.

Predsednik John Widervol, 1153 East 61st Street.

Podpredsednik Joseph Žulič.

Tajnik Ant. Fortuna, 1176 E. 61st St.

Blagajnik John Melle.

Zastopnik Joseph Rus, 6519 Bonna ave.

Nadzorniki John Žulič, Anton Strniša in Joseph Ponikvar. — Zastavonoša Ant. Drečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar.

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Print

KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

Poprej kakor pošljete

DENAR

V JUGOSLAVIJO

pišite po naš CENIK ki je za vakega jugoslovana v Ameriki merodajen.

\$ \$

OD ULOG 4% OBRESTI.

\$ \$

ŠIFKARTE ZA VSE LINIJE.

\$ \$

EMIL KISS, BANKIR

133 Second Avenue
New York,
N. Y.

VINKO ARBANAS

CVETLIČAR IN PRODAJALEC

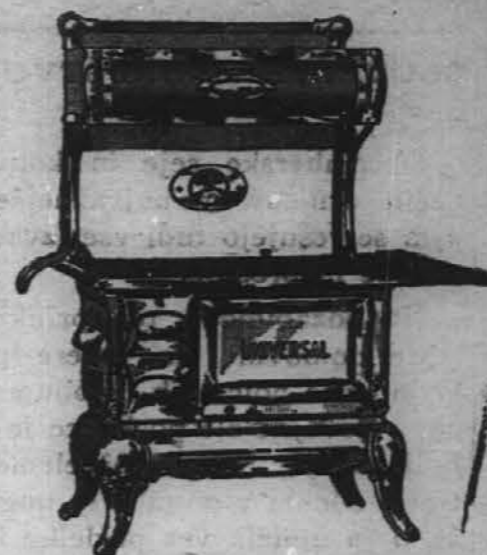
vsakovrstnih

CVETLIC IN ROŽ.

Izvršujem vsakovrstne pogrebne vence. Pri meni dobite najlepše šopke za ženitovanje in druge slavnostne priredbe. Priporočam se Slovencem, kakor tudi vsem Hrvatom in Slovanom v Chicagi in okolici.

1320 West 18th St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 4340.

W. Szymanski.

Vodim uspešno že tri-in-trideset let svojo dobro založeno trgovino z raznim pohištvo. — Vsak, ki poizkusi pri meni, je moj stalen odjemalec. Tako boste tudi Vi, ako le enkrat poizkusite in se prepričate o kakovosti mojega blaga. V zalogi imam najfinejše postelje, naslanjace, kuhinjsko pohištvo in sploh vse pohištveno opremo.

Predno si kupite pohištvo drugje pridite in ogledajte si moje trgovino, ki je Vam vedno na razpolago.

Se priporočam vsem Jugoslovanom!

1907 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

PHONE: CANAL 597.

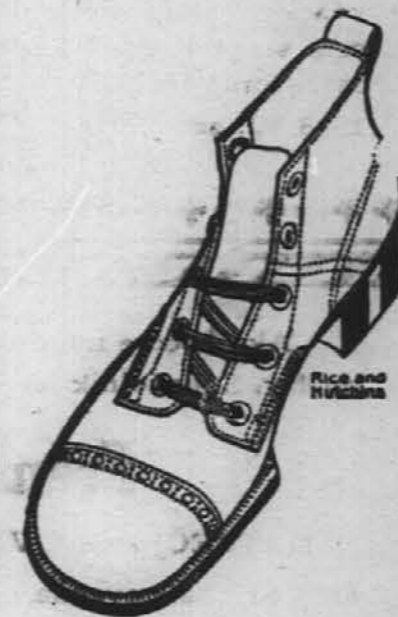
PREPRIČAJTE SE

da je resnica o čemer govorim!

ROJAKOM V CHICAGI IN OKOLICI NAZANJAM,

da imam v zalogi najboljše črevlje, za može, žene, fante, dekleta in otroke. Pomnite, da poleg tega dobite pri meni za nizko ceno dobro in trpežno blago, Vam tudi jamčim vsak par, ki ga kupite pri meni, da ako Vam ne ugaja ali ni prav, prinesite nazaj in dal Vam bom take, da boste zadovoljni ali pa povrnem Vaš denar!

Zadovoljiti moje odjemalce je prva stvar in moje največje veselje. In prepričan sem da pri meni najdete boljšo postrežbo, kakor pa pri tujih židovskih tvrdkah. Zato poskusite in prepričajte se!

ROJAKOM IZVEN CHICAGE PO RAZNIH NASELBINAH NAZANJAM, da pošiljam naročila tudi izven Chicage po pošti. Kdor se hoče naročiti dobre praznične črevlje ali črevlje za na delo, površne črevlje "Rubbers", razne "sliperje" bodisi za može, žene, fante, dekleta ali otroke vse to dobite lahko pri meni. Pošljite mi samo mero Vaših starih črevljev in sicer takole: Postavite Vaš stari črevelj na papir in potegnite s svinčnikom okrog in okrog podplatom in pete, ter ta obris pošljite meni. Če je bil Vam

Vaš stari čevljev premajhen ali prevelik, pripomnite to v pismu.

Pišete lahko v angleškem ali slovenskem jeziku:

ROJAKE SLOVENCE vabim, da kadar se nahajajo v bližini, da pridejo in si ogledajo mojo trgovino. Rojaki ne pozabimo na geslo:

"SVOJI K SVOJIM!"

JOSIP PERKO

SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI,

2101 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postal boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanaest milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob ponedelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.